

DOKTORI ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

**A SZABADTEREK SZEREPVÁLTOZÁSA
A NAGY EURÓPAI VÁROSMEGÚJÍTÁSOKBAN**

Balogh Péter István

Budapest

2004

A doktori iskola

megnevezése: **Tájépítészet és Döntéstámogató Rendszerek**

tudományága: 4.6. Interdiszciplináris Agrártudományok
4.1. Növénytermesztési és Kertészeti Tudományok

vezetője: Harnos Zsolt MHAS
tanszékvezető egyetemi tanár
Budapesti Corvinus Egyetem

Témavezető: Jámbor Imre C.Sc.
tanszékvezető egyetemi tanár
Budapesti Corvinus Egyetem
Kert- és Településépítészeti Tanszék

A jelölt a Budapesti Corvinus Egyetem Doktori Szabályzatában előírt valamennyi feltételnek eleget tett, az értekezés műhelyvitájában elhangzott észrevételeket és javaslatokat az értekezés átdolgozásakor figyelembe vette, azért az értekezés nyilvános vitára bocsátható.

.....
Az iskolavezető jóváhagyása

.....
A témavezető jóváhagyása

A MUNKA ELŐZMÉNYEI, A KITŰZÖTT CÉLOK

„A külső tér azért vált napjainkban problémává, mert a klasszikus, történeti jellegű városépítészeti értékek a jelenkori urbanizációs tendenciák árnyékában eltűnőben vannak (...) értetlenül állunk az olyan jelenségekkel szemben, amiknek nincsen történelmi előképük.”

(Meggyesi Tamás)

A városok átépítése egyidős a városok építésével. Egy adott kor mindig kritikus szemmel figyelte a megelőző korok tárgyi emlékeit, s ha nem érezte igényeinek megfelelőnek a meglévő fizikai környezetet, könnyedén – és határozottan – hozzányúlt ahhoz. Napjainkban a város sokadik válságát éli. Ahogy egy-két évszázaddal ezelőtt a modern közlekedési eszközök megjelenése és elterjedése, úgy manapság az informatikai és kommunikációs rendszerek robbanásszerű fejlődése feszíti szét a kor városának kialakult kereteit. Az egyre hatalmasabb városok, belső területeik vonzerejének növelése érdekében intenzív szabadtér-fejlesztéseket és megújításokat végeznek. A korábban gyakran alulértékelt városi szabadterek reneszánszukat élik, amit (Budapesten is) jelentős állami, önkormányzati és magánberuházások bizonyítanak. Ebben a folyamatban a (városi) tájépítészet egyre markánsabb szerepet játszik világszerte, s ez a tény a létalapja a téma tudományos igényű szakterületi feldolgozásának.

Értekezésem elkészítésével céljaim voltak:

- a kutatáshoz és az összehasonlító elemzéshez nélkülözhetetlen egységes fogalomrendszert alkotása,
- a városi szabadterek áttekinthető és jól használható tipológiájának elkészítése,
- az elmúlt évszázadok európai városépítészeti és zöldfelület-tervezési gyakorlatának áttekintése,
- az egyes korszakok európai városmegújításainak elméleti és a gyakorlati szintjeinek bemutatása,
- következtetések levonása, hogy milyen szerepet játszottak a városi szabadterek az adott korban, illetve annak városmegújításaiban,
- annak bemutatása, hogy milyen összefüggések találhatóak a politikai és gazdasági körülmények, valamint a városi szabadterekben gondolkodó társszakmák éppen aktuális tevékenysége között,
- ajánlások és javaslatok megfogalmazása az egyes szabadtér-típusoknak a jövő (budapesti) városmegújításaiban történő lehetséges szerepvállalásával kapcsolatban.

ANYAG ÉS MÓDSZER

„Éppen a század közepének párizsi, londoni, berlini, bécsi tapasztalatai figyelmeztették a Budapest nagyvárossá fejlesztését ambicionáló politikusokat arra, hogy átfogó várostervezés és tudatos állami várospolitikai nélkül belevágni sem érdemes a munkába.”

(Gyáni Gábor)

A szükséges fogalomalkotás és a szabadtér-tipológia készítése a hagyományos, szakirodalmi elemzésen alapuló munkamódszert követte. A *városi szabadtér* fogalmához tizenegy különböző leírást, a városmegújítás leírásához tíz hasonló értelmű fogalmat vizsgáltam meg. A *szabadtér-tipológia* készítéséhez hét irodalmi forrás összesen hetvenkilenc szabadtér-elemét használtam fel.

A történeti kutatás módszertanának lényege az volt, hogy az elmúlt kétszáz esztendő hét, egymástól jól elkülöníthető és tematizálható korszakra bontva vizsgáltam, mindegyiket azonos szerkezeti felépítésben: a két párhuzamosan fejlődő szakterület (városépítéset, városi zöldfelületek) uralkodó elméleteit és tevékenységét vizsgálva. Mindezek ismeretében és fényében kerültek bemutatásra a korszak jellegzetes európai városmegújítási projektjei; majd az időszak fontosabb budapesti vonatkozásai. Az európai gyakorlat bemutatása során Budapest fejlődésének elsődleges előképeit – London, Párizs, Berlin, Bécs – vizsgáltam, s ettől csak akkor tértem el, ha az adott korszakban egy más város különleges figyelmet érdemlő módon fejlődött.

A korszakok sorrendben:

- az ipari város kialakulásának kora, az ipari forradalom angliai kiterjedésétől az európai forradalmakig (kb. 1800–1848),
- a „tradicionális” városmegújítások kora, az európai forradalmaktól az első világháborúig (1848-1914),
- a modern mozgalom városmegújítási tervei, a kertváros mozgalom elindulásától a második világháború kitöréséig (1898 – 1939),
- a 20. századi diktatúrák városmegújításai, Németország, Olaszország, Szovjetunió, „kelet-európai” kommunista diktatúrák (1922 – 1956),
- nagy modernista városmegújítások a 2. világháború után, Nyugat-Európa, a Nagy-London tervtől a hatvanas évek végéig; a szocialista országok 1956-tól a demokratikus átmenetig (1943 - 1990),
- a „szelíd” városmegújítás előretörése, Nyugat-Európa a hatvanas évek végétől; szocialista országok a nyolcvanas évek elejétől (1968-),
- a jelenkor városmegújításai.

AZ EREDMÉNYEK

Az egyes vizsgált korszakokkal kapcsolatban, a vizsgált kérdéskörökben az alábbi eredmények születtek:

Az ipari forradalom társadalmának európai nagyvárosaiban egyre nőttek az urbanizációs ártalmak, amelyeket már egyre nehezebben lehetett beavatkozások nélkül kezelni. Londonban megjelentek a „square”-ek, a modern városi zöldterület előfutárai. A szabadterek jelentősége ebben a korban elsősorban a közlekedés és az ellátás igényeinek kiszolgálásában nyilvánult meg, de már megjelent az igény közhasználatú városi zöldfelületre is. Bár a korszakban már megszülettek olyan, messze korukat megelőző tervezetek (akkor talán inkább látomásnak tűnhettek), amelyek rendszerbe szervezve kezelték a beépítést és a természeti elemeket, szabadtereket; **összességében elmondható, hogy a 19. század első felében a városi szabadterek kérdése nem szerepelt a várospolitikai és városépítészeti homlokterében.**

A 19. század második felében az átalakult európai nagyvárosokban az urbanizációs ártalmak az élehetlenségig rontották a közállapotokat. A klasszikus 16-17. századi és barokk előképek alapján megkezdődtek a nagy, tradicionalista városmegújítások: monumentális sugár- és körutak bevágása az eredeti városszövetbe. Budapest a korszak végére a beavatkozások szellemiségében és gyakorlatában nem maradt el Európa élvonalától. A szabadterek egyre nagyobb szerepet játszottak a városépítészeti projektekben, s ebben az időszakban polgárjogot nyert a települési zöldfelületi rendszer kialakításának igénye. **Összességében a korszak hatvanhat éve alatt a városi szabadterek megítélésben – mind döntéshozói, mind tervezői szinten – hatalmas változások történtek, amit a megvalósuló rendszertervek és az egyre nagyobb gonddal kialakított városi szabadterek is bizonyítottak.**

A huszadik század elejétől a városfejlesztésben egyre nagyobb szerepet játszottak a szociális, közegészségügyi szempontok. Az építészeti modernizmus térnyerésével új, korszerű építési technológiák és beépítésmódok jelentek meg. A jövő városairól szélsőséges, de nagy hatású elképzelések láttak napvilágot. Az első világháborúval és annak rettenetes következményeivel nehezített korszak összességében nem volt a közparkok fénykora. Ami mégis különlegessé teszi, az a tény, hogy a korszerű zöldfelületi rendszertervekben megjelenik a zöldfelület, mint statisztikai mutató, amihez a szabadterek szociális jelentőségének felismerése és a kérdés tudományos igényű feldolgozása vezetett. **A városi szabadterek és zöldfelületek a beépítést kiegészítő szükséges alkotóelemekből ekkor váltak a beépítést befolyásolni képes, egyenrangú városépítészeti eszközzé.**

A huszadik század közepének fasiszta és kommunista diktatúrái a múlt hibáinak kiküszöbölését egymáshoz nagyon hasonló városépítészeti módszerekben vélték megtalálni. Tagadták a modern mozgalmak természettudományos megközelítését, minden fejlesztésüket ideológiai alapon határozták meg. Az alkalmazott új beépítésmódokhoz valóban jóval nagyobb zöldfelületi arány párosult, de konkrétan a szabadterek a várostervezésében nem játszottak vezető szerepet. Bár néhol alkalmazták a normatív méretezést és a korszerű zöldterület-tervezési elveket, de a gyakorlatban azokat nem alkalmazták széleskörűen. **Városmegújításaikban a**

városi szabadtereket alárendelték az ideológiának és a gigantikus épületeknek, így azok önálló jelentéstartalommal nem bíró elemekké váltak.

A második világháború utáni hatalmas lakáshiányt tömeges lakásépítéssel ellensúlyozták, amely kedvezett a modern építéstechnikák és beépítési módok elterjedésének. Az európai városok jelentős részének háborús pusztulása lehetővé tette az addig csak elméletben, vagy új beépítésként létező városépítészeti gondolatok megvalósítását a történeti városrészekben. Az intenzív, magasházás beépítések miatt lecsökkent a beépített alapterület, s gyakran okozott gondot a hirtelen városi alapszövevé váló, a hagyományos út- és térrendszert felváltó, „új típusú” zöldfelületi elemek megtervezése. A normatív tervezés gyakorlata mind a várostervezés, mind a zöldterületi tervezés szintjén általánosan elfogadottá vált – azonban a kivitelezés és fenntartás sok helyen elmaradt az ideálistól. **A modernista városmegújítások során a szabadterek mennyisége és minősége, mint az új városi minőség fő ismérvei, kiemelt szerepet játszottak.**

A hatvanas évekre egyre nyilvánvalóbbá váltak a háború utáni ipari fejlődés negatív következményei. A városépítészetben megjelent a modernizmus tagadása; felerősödött a régmúlt tisztelete és a műemlékvédelem szerepe. A kor rehabilitálta a tradicionális városszövetet: az utcát, a teret és az udvart, ésszerű forgalomszervezéssel igyekeztek minél nagyobb szabadtereket megmenteni a gépjárműforgalommal szemben a lakók számára. A tájépítészet szorosan együttműködött a környezetvédelemmel, komplex szemléletű zöldfelületi rendszertervek készültek, az ökológia a tervezési gyakorlatban is helyet kapott. A tömbrehabilitációk során sok helyen sor került az udvari szárnyak bontására, nagy belső kertek létrehozására. **A városmegújítások folyamatában a városi szabadterek egyre bővülő köre – a közlekedési és parkolási problémák megoldásával párhuzamosan – kiemelkedő szerepet játszott.**

Napjaink jellemző urbanisztikai folyamatai a dezurbanizáció és az ezzel egy időben jelentkező reurbanizáció. A városépítészet kedveli a sűrű, városias beépítésmódokat, de elméleti szinten elfogadja a város szükségyszerű feloldódását is. A közterületek komplex értelemben a közösségi élet, a találkozás színterei, így megújításuk hozzájárul a városlakók életminőségének javításához, de a városi területek gazdasági felértékelődéséhez is. A környezetvédelem és a tájépítészet nélkülözhetetlen, stratégiai ágazatai a településfejlesztésnek, a zöldfelületi rendszertervek sokrétűek és komplex ökológiai módszerekkel közelítenek a városi problémákhoz. **A városmegújításokban a szabadterekre kiemelt, kezdeményező szerep hárul, gyakran mint a további fejlesztések kiindulópontjai szerepelnek.**

ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

1. tézis

A szabadtér viszonylag új fogalom a hazai szaknyelvben, német és angol mintára történő megalkotása szakmai szükségszerűsége alapján. A szakterülettel szemben támasztott elvárások az utóbbi időben megváltoztak, az addig használt nevezéktan nem követte a változásokat, már nem volt elegendő arra, hogy teljesértékűen jelölje azokat a szakmai feladatokat és objektumokat, amellyel a valós tervezési és építési gyakorlat már régóta foglalkozik. **Megállapítottam, hogy az egységes nemzetközi szakszóhasználattal (*espaces urbaine, urban landscape, städtische Freiräume*), gondolkodásmóddal még jobban egybecseng a szabadtér fogalma, ha azt városi szabadterek formában használjuk.** A korábban leírt hasonló tartalmú meghatározások elemzésével saját definíciót alkottam, amely szerint: „*A városi szabadterek a be nem épített települési tér („városi üres”) tájépítészeti eszközökkel alakított, emberi használatra feltárt részei.*”

Általános értelmű fogalmat kerestem a meglévő városszövetbe történő beavatkozások egységes leírására. A nevezéktani különbségek hangsúlykülönbségeket, adott esetben preconcepcionális ítéleteket, minősítéseket is tartalmaznak: nem célszerű az így létrejött új városok és városrészek felett ítélni. **Megerősítést nyert, illetve igazoltá vált, hogy a szabadterek szerepváltozásainak vizsgálatokor elsődlegesen nem a beavatkozás minősége a döntő, hanem a ténye; ezért a kutatás számára az utólagos tevékenységek egységes megnevezésére van szükség.** A használatban lévő fogalmak elemzése után megállapítottam, hogy erre a *megújítás* kifejezés alkalmas leginkább. Városmegújítás alatt minden olyan komplex városépítészeti beavatkozást értek, amely az adott kor elvárásainak és igényeinek kielégítése céljából egy, már előzőleg beépített területen folyik.

2. tézis

Az elmúlt évtizedekben a hazai és nemzetközi szakirodalomban – eltérő céllal, rendszerrel és megközelítésmóddal, de – több szabadtér-tipológia is megjelent. **Megerősítést nyert, hogy az eddig elkészült tipológiákat elemezve, a saját kutatás eredményeit felhasználva és a helyi jellegzetességeket szem előtt tartva lehet olyan felsorolást készíteni, amely úgy fedi le a városi szabadterek összességét, hogy egyszerre képes tudományos igényű és a gyakorlatban jól használható lenni.** Teljes körű városi szabadtér-tipológiát készítettem, amelyben hét, általánosan definiált csoportban összesen 47 elemet írtam le. A csoportok kialakításánál cél volt a lehető legkevesebb gyűjtőfogalom kiválasztása ill. megalkotása, valamint az egyértelmű besorolhatóság. Az általam alkalmazott szabadtér csoportok: közparkok, városi utcák és terek, intézmények szabadterei, tematikus városi szabadterek, magánkertek, beépítéshez kapcsolódó szabadterek, vízpartok. Ezek közül a tematikus városi szabadterek és a beépítéshez kapcsolódó szabadterek új fogalomalkotás eredménye.

3. tézis

Munkámban a városi szabadterek szerepváltozását kutattam az európai városmegújítás kétszáz éves történetében. Megállapítottam, hogy ezzel a városfejlődésének egy eddig szakterületi szempontból nem kutatott részterületét vizsgáltam. A történeti elemzések során megerősítést nyert, hogy a sikeres megújítások hagyománya és záloga egyben a városépítészeti, építészeti és tájépítészeti, valamint a mérnöki tervezési tevékenységek összehangolása, helyes viszonyrendszerének kidolgozása. **Megállapítottam, hogy a városi szabadterek rehabilitációja olyan komplex alkotási folyamat, amelynek minőségi megoldása csak a különböző szakterületek megközelítési irányainak, gondolkodásmódjának, „neveltetésének” szakmai szintézisével, együttes alkalmazásával lehetséges.**

Megállapítottam, hogy a jövő budapesti városmegújításainak szabadtér-minősége csak úgy biztosítható, ha a főváros – a kerületekkel egyetértésben – kijelöli a megújításra váró városi szabadtereket, s egyben szabályozza azok tervezési elvárásait. Megerősítést nyert, hogy a városi szabadterek az épületekhez hasonló erejű alkotóelemei a város térszerkezetének és esztétikai arculatának, s ezért – az épületekhez hasonlóan – a városi szabadterekbe történő beavatkozásokat sem elegendő pusztán műszaki okokból és szempontok szerint engedélyeztetni. **Megállapítottam, hogy a jelenlegi szabályozatlan helyzeten csak egy új szabadtér-tervezési eszköz megalkotása segíthet, amely pontosan rögzíti és bemutatja a beavatkozások városszerkezeti, építészeti és tájépítészeti következményeit.**

4. tézis

A kiválasztott korszakok tematikus elemzésével megerősítést nyert, illetve igazoltá vált, hogy a városszövetekbe történő mindenkorai beavatkozások aktuális elmélete és gyakorlata szorosan összefügg az adott kor városépítészeti és kertépítészeti elméletével és gyakorlatával, valamint annak politikai és gazdasági körülményeivel. **Megállapítottam, hogy az elmúlt kétszáz év városmegújításaiban a városi szabadterek változó szerepet játszottak; s bár nem minden részkategóriában mutatnak folyamatos és dinamikus növekedést, összességében a beavatkozások elméletében és gyakorlatában egyaránt meghatározó fontosságra tettek szert.**

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS A JAVASLATOK

A városi szintű közparkok kérdése olyan összvárosi ügy, amely a legszélesebb közvélemény és a szakma teljeskörű figyelmére tarthat számot. Struktúrájuk, állapotuk, jövőképük fontos része egy európai főváros arculatának, ezért átfogó rekonstrukciójuk, (városépítészeti és tájépítészeti) újragondolásuk halaszthatatlan. A lakóköri közparkok kérdésében a döntéshozók munkáját a tervezés minden szintjén erős szakmai kontrollal kell segíteni: a szerkezeti- és szabályozási, majd beépítési tervek készítésekor folyamatosan érvényesíteni kell a tájépítészeti szempontokat is, hogy a városi szabadterek képesek legyenek kilépni a „be nem épített terület” minőségén. A lakótelepek szabadtereinek, zöldfelületeinek megújítása során – hasonlóan a fizikai- és szociális rehabilitációhoz – nem csak az egyszeri beavatkozás mikéntjét (és forrásait) kell megteremteni, hanem a fenntartás és fenntarthatóság szakmai és gazdasági kereteit is.

Az elmúlt időszak örvendetesen szép számú közterület-rehabilitációja ráirányította a figyelmet a városi utcák, terek tervezési előírásainak hiányos mivoltára. A mai szabályozás hiányosságain csak új tervezési eszközök („városi szabadtér-építészeti engedélyezési tervdokumentáció”, komplex hatástanulmány) megalkotása segíthet, amelyek pontosan rögzítik és bemutatják a beavatkozások városszerkezeti, építészeti és tájépítészeti következményeit (is). A fővárosnak – a kerületekkel egyetértésben – ki kell jelölnie a megújításra váró városi szabadtereket, s egyben szabályoznia kell a tervezési jogosultságokkal szembeni elvárásait.

A megújítások pénzügyi háttérének kialakításában előnyt kell biztosítani a PPP konstrukcióknak, ahol a már ott lévő, vagy betelepülni készülő befektető (üzlet- vagy lakástulajdonos) saját érdekeit érvényesítendő valós befolyással tud lenni a folyamatokra, miközben a sok pénzt investáló önkormányzat pénzügyi partnerként számíthat a terület használóira.

A megújításra kijelölt városi területek különböző (elsősorban köz-) intézményei kulcsszerepet játszhatnak a folyamatokban, amennyiben azok is felújításra kerülnek, s amennyiben azok szabadtereikhez példaértékkel nyúlnak hozzá. Különösen fontos ez az oktatási és közművelődési intézmények esetében, ahol a fiatal (fogékony) generációk idejük nagy részét töltik, és pontosan ugyanebből az okokból kell megkövetelni a magánberuházóktól a kereskedelmi és szórakoztató létesítmények szabadtereinek nívós, korszerű kialakítását.

A hazai szabadtér-kultúra fejlődése érdekében kamarai szinten változtatni kell azon a gyakorlaton, amely a tervezési- és ötletpályázatokban (s azok költségbecsléseiben) az esetek túlnyomó többségében a szabadtereket, zöldfelületeket meg sem említi, vagy ha mégis, azok – mivel a zsűriben tájépítész tag csak elvétve található – érdemben elbírálásra nem kerülnek.

A világ városainak egymás közötti versenyében, a „várostermék” kialakítása során, ahol a turisták mellett a világcégek (és a velük együtt mozgó munkavállalók) megtalálása és elcsábítása a cél, kiemelt fontosságú terület a tematikusan, egy-egy jól meghatározható és megjegyezhető téma vagy program köré szervezett, gyakran hatalmas léptékű események, látványosságok világa. A budapesti tervek kapcsán szem előtt kell tartani a sikeres európai példákat, a mi kiemelkedő lehetőségeink az oktatáshoz (tudásközpontok), a

termálvizekhez, a művészetekhez (filmipar) és a gasztronómiához kapcsolódnak. Ilyen projektek európai jelentőségű tematikus szabadterek kialakítására (campusok, kutatóbázisok, fürdők, látogatható stúdióterületek stb.) adhatnak alkalmat. Mivel ezek tervezése hagyományosan szakterületi feladat is, ezért a fokozódó érdeklődést kihasználva a tájépítészeknek szakmai kezdeményező, koordináló szerepkörben kell fellépniük.

Mivel a magánkertek teljesértékű részei a települési szabadter-rendszernek, ezért ezek kialakítása, minősége a köz szempontjából is elsődleges fontosságú. Megterveztetésükhöz, kialakításukhoz, fenntartásukhoz az önkormányzat pályázatok formájában hozzájárulhat, de a fő szerepet a jövőben az iskolákban és a közintézményekben folyó környezeti nevelésnek, a környezetkultúra fejlesztésének kell átvennie.

A reurbanizáció, a sűrűn beépített belvárosi lakóterületek környezeti rehabilitációja során, a mennyiségi és minőségi fejlesztés eszközeiként jelentősen felértékelődtek a beépítésekhez kapcsolódó szabadterek különböző típusai, s ezek jelenleg is az ilyen területen történő megújítások homlokterében állnak. A hagyományosan fajlagos zöldfelületi deficitet mutató városrészekben a lakosság (vissza) csábításának meghatározó elemei az új városi életminőséget szimbolizáló szabadterek. A jövő budapesti megújításaiban a beépítést és a szabadterek rendszerét – amelyben sokszor az átmeneti szabadterek dominálnak – egy időben, egységes szemlélettel kell megtervezni.

Budapest és a Duna kapcsolata jelenleg tele van kiaknázatlan lehetőségekkel. Hasonlóan a városi közparkokhoz, a rakpartok helyzete, a városban mozgó emberek és a víz kapcsolata az egész város arculatát befolyásoló tényező. Korábbi iparterületek barnamezős rehabilitációjára nyílik lehetőség a kiépített budapesti rakpartokon kívüli, északi és déli területeken. Új Budapest épül, és ezek a nagyszabású vállalkozások azok az élő lehetőségek, hogy a város megtanuljon „nagyban” várost megújítani. Megtanuljon a saját lakóival, saját lehetőségeivel úgy kommunikálni, hogy az valós eredményeket, élő közösségeket és méltó, emberi környezetet eredményezzen.

AZ ÉRTEKEZÉS TÉMAKÖRÉHEZ KAPCSOLÓDÓ SAJÁT PUBLIKÁCIÓK JEGYZÉKE

Folyóiratcikkek:

NEM IF-es folyóiratcikk:

BALOGH, P.I. (2003) A szabadterek szerepváltozása a nagy európai városmegújítások történetében –
TÁJÉPÍTÉSZET, 2003/2

BALOGH, P.I., VÁNDOR, K. (2003) Belső-Ferencvárosi tömbök környezeti rehabilitációja – *TÁJÉPÍTÉSZET,*
2003/2

BALOGH, P.I., GERGELY A. (2002) Budapest Belső-Ferencváros megújulásának lehetőségei a „Bakáts tér
rendezése” pályázat tükrében - *TÁJÉPÍTÉSZET 2002/4*

BALOGH, P.I., SÁNDOR T. (2001) Budapest, Erzsébet tér – Egy közpark születése - *TÁJÉPÍTÉSZET 2001/3*

BALOGH, P.I. (2000) Városi terek szerepe a környezeti rehabilitációban - *TÁJÉPÍTÉSZET 2000/1*

Egyéb értékelhető cikk:

BALOGH, P.I. (2001) Stadtpark am Elisabethplatz – *Garten+Landschaft 2001/12*

BALOGH, P.I. (1998) Zöld a városban – belső udvarok, *Szép Kertek 1998/2*

Előadások:

Magyar nyelvű (abstract)

A szabadterek szerepváltozása a nagy európai városmegújítások történetében,
előadás, Lippay-Ormos-Vas Tudományos Ülésszak, Budapest 2003

Debreceni Egyetem Nagyerdei Campus környezetrendezése, *poszterelőadás társszerzőként (Ásztai Bálint, Golda*
János), Városépítéset – Tájépítéset Vándorkiállítás, MUT Budapest 2003

Történeti városok szabad tereinek környezeti rehabilitációja,
előadás, Lippay Tudományos Ülésszak, Budapest 2000

Városi terek szerepe a környezeti rehabilitációban,
előadás, „Szabad tér” Országos Tájépítészeti Konferencia, Debrecen 2000

Történeti városrészek rehabilitációjának zöldfelületi kérdései Budapest és Berlin példáján, *poszterelőadás*
társszerzőként (Bogner Zsuzsanna) „Szabad tér” Országos Tájépítészeti Konferencia, Debrecen
2000

Történeti városok környezeti rehabilitációja,
előadás, Kertészeti Napok Kerttörténeti Konferencia, Budapest 2000

Városrészek rehabilitációjának helyzete Berlinben
előadás, Lippay Tudományos Ülésszak, Budapest 1998

Budapest, I. ker. Fő utca környezetrendezési terve,
poszterelőadás, Lippay Tudományos Ülésszak, Budapest 1996

Tájépítészeti tervek:

Hatvan Főtér – engedélyezési terv (*Palatium Kft., stúdió73*), 2003

Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Campus környezetrendezési engedélyezési terve
(*Teampannon Kft., Plastica Stúdió, Balogh, Fekete, Szakács*), 2003

Budapest, „Római Kert” 380 lakásos társasház kertépítészeti terve (*stúdió73*), 2003

Debreceni Egyetem, Élettudományi Épület és Könyvtár – környezetrendezés, kiviteli terv
(*Sándor Kertépítészet Kft., Stúdió73*), 2003

Budapest Várnegyed, Szent György tér – a volt Hadügyminisztérium lebontott szárnyának átmeneti
környezetrendezése - kiviteli terv
(*Artborétum Kft., TAAT Építész Műterem, stúdió73*) 2002

Salgótarján Városközpont rekonstrukciójának engedélyezési terve
(*Gerő és Szabó Kft., Studio Ars Loci Kft., SZIE KTT*), 2002

Budapest Belváros, a régi Erzsébet téri Park kertépítészeti rekonstrukciós kiviteli terve
(*Firka Építész Stúdió, Sándor Kertépítészet Kft. - Bánfalvi, Bikki, Balogh, Sándor*), 2002

Budapest Várnegyed, Szent György tér – a nyugati oldal romterület rendezése
(*TAAT Építész Műterem, stúdió73*), 2001-2002

Budapest Belváros, Erzsébet téri Kulturális Központ és Park kertépítészeti terve (*Firka Építész Stúdió, Sándor
Kertépítészet Kft. - Balogh, Bogner, Sándor, Sándor*), 2000-2001

Pályázatok:

Budavár Kapuház országos nyílt ötletpályázat – kiemelt megvétel
(*TAAT Építész Műterem, stúdió73*), 2003

Szikszó Városi Főtér Kialakítása - országos nyílt tervpályázat – megvétel
(*SZIE KTT – Almási, Balogh, Bodzás, Gergely*), 2002

Salgótarján Városközpont - országos nyílt tervpályázat – megosztott második helyezés
(*SZIE KTT – Almási, Balogh, Bodzás, Fekete*), 2002

Budapest, Bakáts tér rendezése országos nyílt tervpályázat – megosztott második helyezés
(*SZIE KTT – Almási, Balogh, Bodzás, Gergely, Kuhn, Zajacz*), 2001